

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2011
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Διδαγμένο κείμενο
§§ 17-18 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΡΟΔΙΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

17 Ὅρατέ δέ κάκεϊν', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι πολλούς ὑμεῖς πολέμους πεπολεμήκατε καί πρὸς δημοκρατίας καί πρὸς ὀλιγαρχίας. καί τοῦτο μὲν ἴστε καί αὐτοί· ἀλλ' ὑπὲρ ὧν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ' ὑμῖν ὁ πόλεμος, τοῦτ' ἴσως ὑμῶν οὐδεὶς λογίζεται. ὑπὲρ τίνων οὖν ἐστίν; πρὸς μὲν τοὺς δήμους ἢ περὶ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων, οὐ δυνηθέντων δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα, ἢ περὶ γῆς μέρους ἢ ὄρων ἢ φιλονικίας ἢ τῆς ἡγενομίας· πρὸς δέ τας ὀλιγαρχίας ὑπὲρ μὲν τούτων οὐδενός, ὑπὲρ δέ τῆς πολιτείας καί τῆς ἐλευθερίας·

18 ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν ὀκνήσαιμ' εἰπεῖν μᾶλλον ἡγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατούμενους τοὺς

Ἕλληνας ἅπαντας πολεμεῖν ὑμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι. πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπῶς ἂν εἰρήνην ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω, ὁπότε βουληθείητε, πρὸς δ' ὀλιγαρχουμένους οὐδέ τήν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γάρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ἰσηγορίας ζῆν ἡρημένοις εὖνοι γένοιντ' ἂν.

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση αποσπάσματος: «πρὸς δέ τας ὀλιγαρχίας ... **γένοιντ' ἂν**».

Μονάδες 10

B1. Γιατί, κατά τον Δημοσθένη, είναι προτιμότερο οι Αθηναῖοι να ἔχουν πόλεμο με ὅλους τους Ἕλληνες «έχοντας δημοκρατία» παρά να εἶναι φίλοι τους «έχοντας ολιγαρχία»; Τι προσπαθεῖ να επιτύχει ο ρήτορας με αυτή την υπερβολή;

Μονάδες 10

B2. Ποια εἶδη πολέμων διακρίνει ο Δημοσθένης στην §17 και ποια στάση υιοθετεῖ σε κάθε κατηγορία; Η κάθετη

διαχωριστική γραμμή μεταξύ των πολέμων ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Μονάδες 10

B3. Να εξετάσετε, με βάση το παρακάτω μεταφρασμένο κείμενο, ποια θα είναι η συμπεριφορά της Αρτεμισίας σε περίπτωση νίκης ή ήττας στην Αίγυπτο του μεγάλου βασιλιά και ποια είναι τα κριτήρια που την καθορίζουν.

Κείμενο από μετάφραση:

«Η γνώμη μου είναι πως, αν όλες οι επιχειρήσεις του Βασιλέως στην Αίγυπτο ευδοκιμούν, όπως αυτός τις σχεδίασε, η Αρτεμισία με πολύ μεγάλο ζήλο θα προσπαθήσει να του προσφέρει τη Ρόδο, όχι γιατί τον συμπαθεί, αλλά επειδή θέλει, τώρα που αυτός συμβαίνει να βρίσκεται πλησίον της, να του προσφέρει κάποια μεγάλη εκδούλευση, για να εξασφαλίσει την ανεπιφύλακτη εύνοιά του. Αν, όμως, οι υποθέσεις του εξελίσσονται όπως λένουν οι φήμες και έχει αποτύχει σε όλες του τις επιχειρήσεις, νομίζω πως (η Αρτεμισία) θεωρεί, όπως και πράγματι συμβαίνει, ότι αυτό το νησί σε τίποτε δε χρησιμεύει σήμερα στον Βασιλέα παρά μόνο ως βάση της σατραπείας της, ώστε να μην μπορεί καθόλου να κινηθεί εναντίον του. Επομένως μου φαίνεται πως αυτή προκρίνει

να έχετε σεις το νησί, χωρίς να σας το παραχωρήσει φανερά, παρά να το καταλάβει εκείνος».

B4. Ποια πόλη έγινε κοιτίδα της συστηματικής ρητορικής κατά τα μέσα του 5^{ου} αιώνα π.Χ. και γιατί;

Μονάδες 10

B5. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις: **αρχηγός, αναίρεση, αγόρευση, είδηση, παράλογος, υδρόγειος, παράκληση, νόμισμα, ανόητος, νικηφόρος.**

Μονάδες 10

Αδίδακτο κείμενο

Ξενοφώντος Ίέρων 2, 6-9

Έγώ δέ πεπειραμένος σαφώς οἶδα, ὦ Σιμωνίδη, καί λέγω σοι ὅτι οἱ τύραννοι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι, τῶν δέ μεγίστων κακῶν πλεῖστα κέκτηνται. Αὐτίκα γάρ εἰ μέν εἰρήνη δόκει μέγα ἀγαθόν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ταύτης ἐλάχιστον τοῖς τυράννοις μέτεστιν· εἰ δέ πόλεμος μέγα κακόν, τούτου πλεῖστον μέρος οἱ τύραννοι μετέχουσιν. Εὐθύς γάρ τοῖς μέν ιδιώταις, ἄν μή ἡ πόλις αὐτῶν κοινόν πόλεμον πολεμῇ, ἔξεστιν ὅποι ἄν βούλωνται πορεύεσθαι μηδέν

φοβουμένους μή τις αὐτοὺς ἀποκτείνῃ οἱ δὲ τύραννοι πάντες πανταχῇ ὥς διὰ πολεμίας πορεύονται. Αὐτοὶ γε γοῦν ὥπλισμένοι οἴονται ἀνάγκην εἶναι διάγειν καὶ ἄλλους ὀπλοφόρους αἰεὶ συμπεριιάγεσθαι.

κτῶμαι = αποκτώ

αὐτίκα = παραδείγματος χάρη

ταύτης ἐλάχιστον τοῖς τυράννοις μέτεστιν = σ' αὐτὴν συμμετέχουν ἐλάχιστα οἱ τύραννοι

ὅποι = ὅπου

Γ1. Να μεταφραστεί το απόσπασμα.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

οἱ τύραννοι : δοτική πληθυντικού

τῶν μεγίστων : στην ίδια πτώση, γένος και αριθμό του

συγκριτικού βαθμού

ἡ πόλις : δοτική ενικού

τίς : γενική πληθυντικού

πάντες : αιτιατική πληθυντικού του ουδετέρου γένους

μετέχουσι	: β' ενικό Οριστικής Αορίστου β'
πολεμῇ	: γ' πληθυντικό Ευκτικής Ενεστώτα
βούλωνται	: β' πληθυντικό Οριστικής Παρατατικού
διάγειν	: απαρέμφατο Αορίστου β'
πορεύονται	β' ενικό Οριστικής Αορίστου Μέσης
φωνής	

Μονάδες 10

Γ3α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες λέξεις: σοι, ἀγαθόν, τοῖς ἰδιώταις, πόλεμον, αὐτῶν.

Μονάδες 5

Γ3β. Να αναγνωριστούν πλήρως συντακτικά οι ακόλουθες δευτερεύουσες προτάσεις. (εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση).

«ὅτι οἱ τύραννοι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι»

«μή τις αὐτοὺς ἀποκτείνῃ»

Μονάδες 5

Οδηγίες προς υποψηφίους

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να **μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**

3. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
4. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
6. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
7. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μετά τη 10.00΄ πρωινή.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ